

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/104/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120204787
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7120204787.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci starostlivosti súdu o v súčasnosti už plnoletú Q. H. nar. X.X.XXXX bývajúcu s matkou dieťa rodičov: L. H. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na B. pod U. č. XX v P. a C. H. nar. X.X.XXXX bývajúceho na J. ul. č. XX v P. právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Juristi s.r.o. so sídlom na Popradskej ul. č. 66 v Košiciach v mene ktorej koná advokát - konateľ JUDr. Pavol Gombos v konaní o zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 13.10.12020 č.k. 11P/40/2020-45 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného a o trovách konania rozhodol tak, že účastníkom konania nepriznal nárok na ich náhradu.
2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec s návrhom aby ho odvolací súd zmenil tak, že mu zníži jeho vyživovaciu povinnosť na 30 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Má za to, že súd prvej inštancie neposúdil správne jeho majetkové pomery, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že sa nevie vyjadriť ku oznámeniu zamestnávateľa o jeho príjme, z ktorého súd vychádzal pri rozhodnutí, pretože nebol riadne vykonaný na pojednávaní. Namietal, že súd nebral do úvahy to, že sa mu od predchádzajúcej úpravy výživného zvýšili výdavky na lieky a nájom, a to o 2.000,- Kč. Konkretizoval svoje výdavky na nájom, lieky, telefón, potraviny, cestovné, šaty a drogériu po odpočítaní ktorých mu ostane z jeho príjmu 581 Eur len približne 50 Eur mesačne. Zároveň bol v Českej republike bol zavedený čiastočný lockdown pre zhoršujúcu sa situáciu v súvislosti so šírením ochorenia Covid 19 očakáva zníženie svojho príjmu v dôsledku obmedzenia chodu prevádzky.
3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na odvodnené potreby maloletej, jej vek, ktorý je blízko veku dospelého, príjmy a majetkové pomery oboch rodičov.
4. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.
5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).
6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65, § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a správne rozhodol o zamietnutí návrhu na zníženie výživného od otca pre teraz už plnoletú Q.. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v roku 2019 s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu otca na zníženie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a nepochybil, ak ustálil, že nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov otca, ktoré by mu znemožňovali plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči Q. v doposiaľ určenom rozsahu 90 Eur mesačne. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami otca, nečinia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené.

13. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a otec ani v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho návrhu na zníženie výživného. Pokiaľ ide o pomery otca, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného v septembri 2019 pracoval s čistým priemerným mesačným príjmom 14.926,20,- Kč, žil v prenájme s priateľkou a jej deťmi v Prahe za 5.500,- Kč, mal výdavky na lieky na epilepsiu vo výške 1.000,- Kč. Návrh na zníženie výživného podal otec už dňa 14.4.2020, pretože sa mu zhoršila epilepsia, v dôsledku čoho je často práceneschopný a odráža sa to v znížení jeho príjmu. Vzrástli mu aj výdavky na nájom

o 1.000,- Kč. Z oznámenia zamestnávateľa na č.l. 36-42 spisu je zrejmé, že otec od septembra 2019 do augusta 2020 pracoval s čistým priemerným mesačným príjmom 17.513,- Kč. Ani v jednom mesiaci mu neklesol čistý príjem pod 16.000,- Kč ako otec tvrdil v priebehu konania, práve naopak, jeho príjem od predchádzajúcej úpravy výživného stúpol o 2.586,88,- Kč. Súdna prax ustálila, že v konaniach o výživnom, alebo v konaniach, ktorých súčasťou je rozhodovanie o výživnom, je potrebné pri ustálení príjmov či už oprávneného alebo povinného vychádzať z priemerného čistého príjmu, ktorý posudzovaná osoba dosahuje v období minimálne dvanástich kalendárnych mesiacov, nakoľko len týmto spôsobom je možné zistiť objektívne možnosti a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť k oprávnenej osobe povinným, prípadne dôvodnosť nároku (odkázanosti na výživu) oprávneného, pretože príjem sa môže meniť v dôsledku vyplatených odmien, práceneschopnosti, zmenou pracovného zaradenia a podobne. Odvolací súd neakceptoval tvrdenie otca, že v budúcnosti pravdepodobne dôjde k zníženiu jeho príjmov v dôsledku obmedzenia prevádzky jeho zamestnávateľa pre pandémiu Covid 19, pretože podľa § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Otec ani v odvolacom konaní svojimi výplatnými páskami alebo výpisom z účtu nepreukázal, že by mu klesli príjmy, rovnako žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu stúpili výdavky na nájom a lieky každé o 1.000,- Kč mesačne ako tvrdil v podanom návrhu a v priebehu konania. K ďalším odvolacím námietkam otca odvolací súd poukazuje na § 62 ods. 2 Zák. o rodine, podľa ktorého potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne keď si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispieje v primeranej miere na potreby svojho dieťaťa. Každý rodič má totiž povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Odvolací súd konštatuje, že výživné vo výške 90 Eur, ktoré predstavuje na 1 deň len 3 Eur zohľadňuje iba minimálnu časť nevyhnutných potrieb Q. a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj jej výživy na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj. Q. bola v čase predchádzajúcej úpravy výživného ešte na druhom stupni základnej školy, kým v súčasnosti už končí strednú školu, s čím sa jej nepochybné zvýšili výdavky na jej odôvodnené potreby. Znížením výživného v zmysle odvolacieho návrhu otca na 30 Eur mesačne by sa neúmerne presunula zodpovednosť za prospešný vývoj Q. na matku, ktorá sa o ňu osobne stará, k čomu zaujal stanovisko už aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku z 30.9.2019 č.k. 8CoP/11/2019-178, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zvýšení výživného na 90 Eur mesačne. Na závere o správnosti napadnutého rozhodnutia nič nemení skutočnosť, že súd prvej inštancie na pojednávaní neprečítal výplatné pásky otca, ktoré si sám zabezpečil do spisu, pretože to bol práve otec, ktorý mal vzhľadom na predmet konania preukázať kvalifikovanú zmenu svojich pomerov a napriek výzvam súdu prvej inštancie nepredložil svoje výpisy z účtu a výplatné pásky, ktoré by preukazovali ním tvrdené zníženie príjmu a ani žiadne dôkazy o zvýšení jeho výdavkov na lieky a nájom bytu aj keď mu v tom objektívne nebránili žiadne prekážky. Za takého stavu by odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok o zamietnutí návrhu na zníženie výživného aj bez existencie výplatných pásek otca. Okrem toho, otec bol počas celého konania právne zastúpený rovnakým právnym zástupcom ako v čase predchádzajúcej úpravy výživného, právny zástupca otca bol prítomný na pojednávaní, mal možnosť nahliadať do spisu, oboznámiť sa s výplatnými páskami otca, ktoré v ňom boli a na pojednávaní uplatňovať procesné práva otca. Z uvedených dôvodov nebolo porušené právo otca na spravodlivý súdny proces, svoje práva uplatňovať mohol, ale dostatočne to nevyužil.

14. Pretože konajúci súd správne rozhodol aj o trovách konania, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).